

Anılar-3

STAJ MESELESİ

Elk. Müh. H. Avni Gündüz
avnigunduz@gmail.com

İnternette, staj yaptığı yeri ve yöneticiler başta olmak üzere “kendisine yardımcı” olanları ağıdalı bir şekilde öven gençleri görünce geçmiş dönem staj anıları canlandı. Ondan önce ise lisede “hocam sizden çok feyz aldım” diyerek yılbaşı kutlaması kartı gönderen arkadaşımızı “Gel bakalım tahtaya, aldığın feyz neymiş?” diyen coğrafya öğretmenimiz gelmişti. Hala gülmek gelir arkadaşın haline. Tamam, çok iyi staj yaptınız, iş yerine katkı koydunuz ve bu sırada size destek olanlara sonsuz şükranlarınızı arz ettiniz ama aldığınız “feyz” ne? Onları da anlatsanız!

Staj yeri hep sorun olmuştur ancak son yıllarda artan üniversite ve bölümler nedeniyle çok daha fazla sıkıntı yaşandığını biliyoruz. Meslektaş adaylarımız neredeyse kapı kapı dolaşıp nasıl olursa olsun “staj yapabilecekleri bir yer” arayışındalar. İzmir Şube ve ODA olarak elden gelen yapıyor ama doğal olarak yetersiz kalıyor.

İlk stajı başvurumda, burslu olduğum PTT’de yapma şansım olduğundan İzmir PTT Başmüdürlüğü’nü istemiştim. Liseden arkadaşlarımla evinde kalarak hem İzmir nasıl bir yer onu görecektim, hem de telefon santralında staj yapmış olacaktım. Okul yaz tatiline girince doğru Çankaya’daki PTT Başmüdürlüğü’ne gittim. Kuvvetli bir şok; Beni Muğla İl Müdürlüğü’ne gönderiyorlar! Devir “benim gördüğüm” 2nci askeri darbe dönemi. Hükümet olarak her ne kadar sivil görünümü Nihat Erim kabinesi varsa da henüz askerlerin etkisi devam ediyor. O dönemin korkusuyla stajyerleri santrale sabotaj yapabilirler endişesiyle böyle bir karar aldıklarını birisinden duy-

dum. Yıllar sonra EMO İzmir Şubesi Lokaline hafta sonu iskambil oynamaya gelen başmüdür yardımcısına olayı sorduğumda hatırlamadığını söylemişti.

Muğla’da kimseyi bilmem. Staj yapmaktan vazgeçeceğim ama evdeki arkadaşların ısrarı ile Muğla’yı görmeye gittim. Doğal olarak şimdiki Muğla ile benzerliği çok az. Müdürlük ve santral iki katlı yüksek tavanlı bir yer. Santral ise minnacık bir şey. Müdür vekili ile görüştim. Kendisi de otelde kalıyormuş. O dönemde her ne kadar 30TL bürüt yevmiye veriyorlarsa da yine pahalı bir çözüm. Denizli’den gelen Ali Rıza Verel de stajyermiş. Kendisi Saburhane’de bir ev tuttuğunu istersem beraber kalabileceğimi söyledi. Nasıl olsa bu staj öyle de böyle de yapılacak deyip kabul ettim. İyi ki etmişim.

Muğla. Bir ucu Antalya diğer ucu Bodrum. Her yere gidiyorlar. Tabii bizi de götürüyorlar. Tam bir tatil programı. Hafta sonları da kendimiz minibüslerle bir yerlere gidiyoruz. Yılanlı dağına bile çıkıp radyolink istasyonlarını gördük. Bir keresinde Turgut Reis kasabasına gittik. Sessiz sakin bir yer. Telefon hatları bakır devre, ağaç direklerle götürülüyor. Şimdiki gibi fiber, uydu vb yok. Telefon görüşmelerinde çok gürültü oluyormuş. Eldeki cihazlarla ölçme yaptılar. Yolda dönerken bir yerde ENH’nın bizim telefon hatlarıyla oldukça yakın ve paralel gittiğini farkettim. Ukalalık olmasın diye bir şey diyemedim ama ya gürültü buradan kaynaklanıyorsa? Sorun çözülmeyince müdür vekiline söyledim. Aralarında konuştular, teknisyen Hasan Hüseyin

emanet ekipleriyle direklerin yerini değiştirip hat kesişmesini de dik hale getirdi. Bizdeki hava kimsede yok.

Müdürlükte bulunan proje ve kataloglara bakarak staj defterini doldurdum. Defterin sonuna, küçük vericilerle santraller arasını bağlamanın bakır devrelerden daha verimli olacağı kehanetimi bile yazmıştım. (Radyo Link istasyonunu görmüştük ya, daha küçüğü neden olmasın). Teknik destek veren teknisyen abilerimize sonsuz teşekkürler.

Ertesi sene inat edip yine İzmir dedim ama yine aynı şok. Bu sefer beni Salihli’ye gönderdiler. Gidip gelmesi daha kolay. Hem staj defteri doldurması gibi derdim de yok. Okuldan bir arkadaşım da orada. Akşamları ve hafta sonları da Bornova. Ama bu sefer 1000 abonelik kocaman santralı iyice inceleyebildim. Yine de mekanik röleler yerine niye transistör kullanmıyorlar diye havalı havalı fikir yürüttüm.

Son sınıfta uzun süreli boykot olunca okul kapandı. Ben de bu sefer İstanbul’a gideyim dedim. PTT-Arla, yeni yeni adı duyulan bir yer. Ümraniye’de NETAŞ ile yan yana ama benim derdim İstanbul’u gezebilmek. Fındıkzade’den Ümraniye’ye gitmek için diğer İstanbullular gibi habire koşup otobüs-vapur-dolmuş yakalamak gerekiyor. Sallanırsan en az 20-30 dk. geç kalıyorsun. Müdür Fikret bey felaket birisi imiş. Geç kalanı sevmezmiş. Gider gitmez korkuttular. Geç kalmamak lazım.

Üç gün geçmeden tepemize dikildi.

-“Siz ne yapıyorsunuz?” dedi.

-“Bobinlerin empedansını ölçüyoruz”.

- "Bırakın onları, bir yükseltici yapacaksınız. Kazancı şu olacak, çizimini yapın, gereken malzemeleri yazıp başmühendise verin" dedi ve gitti.

İnternet yok, bir şey yok elimizde. Defter kitap Ankara'da. Aklımızda kaldığına bir şema çizip malzemeleri istedik. Şemayı alıp götürdüler. Ertesi gün elektronik kartımız basılı halde önümüze geldi. Lehim vs. işlerini tamamladık. Fikret (Yücel) bey tepemizde. Transistörün kaç mA çekeceğini, ısı sorununu nasıl çözeceğimizi vb sordu ve gitti. Başladık diğer mühendislere sormaya. Basit bir yükseltici başımıza dert olmuştu. Bir kere daha şema ve malzeme değiştirip daha düzgün hale getirdik. O zaman anladım laboratuvar çalışması ve çalışanı yönlendirmenin önemini.

Daha sonra bu kuruluş elektronik santraller yapmayı başardı. Teletaş adıyla şirket statüsünde yurt dışına dahi santral teklifleri vermeye başladı. Özal dönemi başlayınca ilk satılan yer oldu. Alıp gittiler yurt dışına 35 kadar mühendisi. Kalanları ne oldu bilmiyorum. Sonra arsa ve binasını satıp verdikleri parayı çıkardılar. Sonrası mı? Santralleri yurt dışından aldık tabii. Özelleştirme ve Küreselleşme! Her yerde derman. Kandırıldık mı acaba?

Otobüse bininceye kadar "ilerleyelim beyler" diye bağırıp, bindikten sonra sesimizi çıkarmayan bir toplumuz. Üniversitelerimizin öğretim elemanı ve laboratuvar olarak çok eksikleri var. Öğrencilerin mesleği tanıyabilecekleri yerler staj yerleri. İşverenlerin çoğu stajyerleri "angarya" olarak görüyor.

Şubemizin 300 firmaya staj yeri için yazı yazdığını ama sadece 3 yerden yanıt geldiğine tanıyorum. Okul bitince de "deneyimli" mühendisler aranıyor diye ilan veriyorlar. Bulurlarsa şanslı olacaklar! İyi de deneyim nasıl elde edilecek? (Tutmayınca bir kişinin elinden, neye yarar bal damlası dilinden)

Çözüm için başta kamu kuruluşları olmak üzere belli bir sayının üzerinde çalışanı olan yerlerin yasal olarak mühendis stajyer çalıştırmaları, sigorta primlerinin yanında belirli bir ücretin de devlet tarafından karşılanmasının sağlanması ve de kamu ihalelerinde yeni mezun mühendis istihdamı koşulu getirilmesi EMO tarafından önerilmiş TMMOB tarafından desteklenmiştir. Umarım bir yol alınır.

VII. Elektrik Tesisleri Ulusal Kongre ve Sergisi

1-3 Kasım 2023 // Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi-İzmir

Elektrik sektörünün büyük buluşma noktası olan Kongre ve Sergimizde, ülkemiz sanayisinin gelişmesine katkıda bulunmak isteyen, elektrik, elektronik, enerji, aydınlatma, otomasyon sektörlerinin bileşeni tüm kişi ve kuruluşlarla birarada olmayı diliyoruz.

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

www.izmir.emo.org.tr

izmir@emo.org.tr

+90 232 488 34 35

<https://etuk.org.tr>

EMO_izmir

emoizmir

emoizmir